

Datum

2011-04-05

Dnr

2006-231

Enhet

Miljönämnden

Miljönämndens beslut om biotopskyddsområde för del av Bastmora 1:1, Södertälje kommun, Stockholms län (MN 2010-04-05, §11)

Beslut

Med stöd av 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) och 7a § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. beslutar Miljönämnden i Södertälje kommun att förklara den äldre naturskogsartade skogen med "ras och bergbranter", vars gränser angivits på bifogad karta (bilaga 1) som biotopskyddsområde. Gränsen för biotopskyddsområdet kommer att mätas in av lantmäteriet och markeras i terrängen efter det att beslutet tagits av miljönämnden.

Enligt 7 kap. 11 § miljöbalken gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken m.m. beslutar Miljönämnden i Södertälje kommun att nedan angivna ordningsföreskrifter ska gälla inom biotopskyddsområdet.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken ska ordningsföreskrifterna gälla omedelbart, även om de överklagas.

Grund för beslutet

Ras- eller bergbranter hör till de naturmiljöer som kan omfattas av biotopskydd, enligt bilaga 2 i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. I Skogsstyrelsens allmänna råd SKSFS 2000:1 sägs att med uttrycket "Ras- eller bergbranter" avses sådana skogar som består av öppna eller trädbeskuggade ras-, block- eller bergbranter. I trädbeskuggade branter har ingen eller endast obetydlig avverkning skett under de senaste 30 åren eller så bedöms områdena ha varit kontinuerligt trädbevuxna i flera trädgenerationer.

Södertälje kommun har i gällande skogsskötselplan som fastställts av tekniska nämnden (2010-09-30, § 123) klassat det cirka 11 ha stora området som två så kallade NO-områden, d.v.s. "Naturvård Orört". På grund av områdets belägenhet och topografi kan området som

avses skyddas betraktats som ett tekniskt impediment, varför spår av tidigare skogsbruksåtgärder är obetydliga här.

För att långsiktigt kunna bevara detta skogsområde med ras och bergbranter anser Miljönämnden i Södertälje kommun, att det är lämpligt att med stöd av miljöbalken skydda området som ett biotopskyddsområde. Beslutet går att förena med från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den kommunala översiktsplanen. Prövningen av ärendet har gjorts enligt förordningen (1998:896) om hushållning med mark och vattenområden m.m. Prövningen har således även innefattat bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken samt hänsynsbestämmelserna i miljöbalken.

Miljönämnden kommer att ansvara för tillsynen av biotopskyddsområdet på samma sätt som gäller de av kommunen tidigare inrättade naturreservaten.

Ärendet

Under augusti-september 1995 lät Södertälje kommun genom Miljökontoret utföra en nyckelbiotopinventering på den kommunägda marken. Det aktuella området uppmärksammades då som intressant för naturvården och klassades därför av inventeraren som en nyckelbiotop med högsta naturvärde. Inventeraren Rickard Sellberg beskrev området på följande sätt: ”En välsluten och flerskiktad barnnaturskog i en brant nordsluttning ner mot Mälaren. Biotopen som bitvis är mycket storblockig har ett trädskikt av gammal gran med inslag av senvuxen asp och vårtbjörk. Död ved uppträder rikligt både som torrträd, högstubbar och lågor i olika nerbrytningsfaser. I överdelen av blockmarken finns hållpartier med relativt grova och spärrgreniga tallar. Den för länet sällsynta liten blekspik *Sclerophora peronella* H.4 förekommer här på en murken granstubbe. Hela objektet uppvisar ett mycket högt natur -och bevarandevärde som starkt skulle missgynnas vid skogliga ingrepp.”

När Södertörnsekologerna senare på hösten samma år lät utföra mossinventeringar i Södertälje kommun besöktes även Bastmoraområdet. Inventeraren kunde då verifiera att området hyste stora naturvärden bland annat genom fynd av ett par rödlistade mossarter, nämligen vedtrappmossa och grön sköldmossa. Mossinventeraren Kristoffer Hylander, skriver bl.a. följande i sin rapport: ”Nordostbranterna ned mot Mälaren öster om Bastmora friluftsgård hyser flera intressanta mossmiljöer. Det speciella mikroklimatet som uppkommer i ett sådant topografiskt läge gynnar arter som är västliga liksom arter som växer på död ved. Det finns en hel del lågor här och var utmed branten, men det intressantaste området ligger 500 m NNV om Störviken.”

Under 1997 gjorde miljökontoret tillsammans med dåvarande skogsförvaltare och representant från skogsstyrelsen ett besök på platsen då området snitslades upp för att förhoppningsvis få till stånd ett biotopskyddsområde på samma sätt som tidigare gjorts i några skogsområden som kommunen ägde och i vissa fall fortfarande äger.

Ett förslag till beslut om att skydda den aktuella skogen vid Bastmora var ute på remiss under våren 2006. Samtliga remissinstanser, i detta fall. kultur-och fritidsnämnden, Enhörna kommundelsnämnd och tekniska nämnden, tillstyrkte att det cirka 14 ha stora området vid Bastmora skulle bli biotopskyddsområde. Den 30 september 2010 beslutade tekniska nämnden att godkänna den skogsskötselplan som Holmens skog och Skogsstyrelsen upprättat på samhällsbyggnadskontoret uppdrag. Tidigare var det bara Skogsstyrelsen som kunde inrätta biotopskyddsområden på skogsmark. Genom ändringar i miljöbalken, med tillhörande förordning som trädde i kraft sommaren 2010, har förutsättningarna ändrats så att det nu även är möjligt för kommuner att bilda biotopskyddsområden.

Miljökontoret föreslår med hänsyn till områdets naturvärden, i samråd med skogsförvaltaren på samhällsbyggnadskontoret, att miljönämnden med stöd av miljöbalken bildar rubricerat biotopskyddsområde. Avgränsningen framgår av den bilagda kartan och är något mindre jämfört med det förslag som remitterades till berörda nämnder 2006. Anledningen till att området är något mindre beror på att gränsen i princip följer den avgränsning som gjorts i kommunens nya skogsskötselplan för två avdelningar som betecknats som NO-områden (områden som enligt skötselplanen skall lämnas helt orörda).

Biotopskyddsområdet bör betecknas som ett ekologiskt särskilt känsligt område enligt 3 kap. 3 § miljöbalken även om det hittills inte redovisats så i kommunens gällande översiktsplan.

Området har även betydelse från allmän synpunkt på grund av dess naturvärden enligt 3 kap. 6 §. Mälaren med strandområden är av riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden, enligt 4 kap. 1 §. Området kommer sannolikt också, enligt långt framskridna planer, ligga inom ett större vattenskyddsområde i Östra Mälaren, enligt 7 kap 22 § miljöbalken.

Biotopskyddet

Enligt 7 kap.11 § miljöbalken (1998:808) och 7 a § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår att kommunen får förklara sådana särskilt

skyddsvärda små mark- eller vattenområden som anges i bilaga 2 och 3 till förordningen som biotopskyddsområden. Inom ett biotopskyddsområde får inte bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön. Exempel på sådana åtgärder, som är oförenliga med skyddsintressena i enlighet med Skogsstyrelsens allmänna råd (SKSFS 2000:1) till 7 kap. 11 § miljöbalken och 6 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken, är följande:

- föryngringsavverkning,
- gallring,
- röjning,
- plockhuggning,
- selektiv avverkning av de äldsta träden,
- uttag av bränd eller död ved,
- markberedning,
- plantering,
- sådd,
- byggande av skogsbilväg,
- körning med maskiner,
- gödsling,
- kalkning och dikning.
- Ytterligare allmänna exempel på verksamhet eller åtgärder som kan skada naturmiljön är grävning, schaktning, utfyllning med eller tippning av avfall eller överskottsmassor samt anordnande av upplag.

Biotopskyddsområdet ska ej utgöra hinder för att eventuella träd, som fallit över den intilliggande motionsslingan, får flyttas åt sidan dock utan att sågas itu såvida detta inte är absolut nödvändigt.

Ordningsföreskrifter

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att:

1. förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att borra, rista, gräva, hacka, spränga, måla eller liknande,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris och örter eller ta bort mossor, lavar och vedlevande svampar,
3. göra upp öppen eld,

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling.

För Miljönämnden

Patrik Waldenström
Ordförande

Bilagor:

1. Karta tillhörande beslutet
2. Överklagandehänvisning

Sändlista för beslut:

Naturvårdsverket
Länsstyrelsen i Stockholms län
Lantmäterimyndigheten
Skogsstyrelsen Stockholms distrikt
Miljönämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Kultur och fritidsnämnden
Tekniska nämnden
Enhörna kommunaldelsnämnd
Kommunstyrelsen
Akten